

ПРОБЛЕМИ НОВОЇ І НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

УДК 027.2:2-523.6:[025.171:27-789.5](477.86-25)

Назарій ЛОШТИН

ЄЗУЇТИКА В БІБЛІОТЕЦІ СТАНІСЛАВІВСЬКИХ ТРИНІТАРІЇВ

Ченці ордену тринітаріїв у Станіславові за свою столітню історію зібрали велику бібліотеку. У фондах Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. І. Франка зберігся рукописний інвентар монастирської бібліотеки з кінця XVIII ст. У статті, на основі інвентаря, проаналізовано чисельне та тематичне наповнення монастирської книгозбірні. Особливу увагу зацентовано на книгах, що вийшли з середовища Товариства Ісуса (єзуїтика). Подано характеристику найважливіших єзуїтських видань.

Ключові слова: бібліотека, тринітарії, єзуїтика, Станіславів.

Чернечі ордени західної церкви були своєрідними осередками інтелектуальної культури Європи. Твори членів різноманітних монарших орденів відкладались у книгозбірнях монастирів як власного ордену, так й інших згромаджень. На основі представлення книг членів того чи іншого ордену у монастирських бібліотеках можна робити висновки про вплив цих орденів на релігійну та інтелектуальну діяльність католицької церкви у певному регіоні.

Чи не одразу після виникнення єзуїти зайняли провідні місця в усіх галузях тогочасної теології, з ордену вийшли відомі у Європі проповідники, а єзуїтські місії сприяли поширенню християнства по всій планеті. Як рушійна сила контрреформації Товариство Ісуса було втіленням потридентської богословської думки у західній церкві, а твори членів Товариства увійшли до монастирських книгозбірень усіх чернечих орденів.

Нашим завданням є визначити, яке місце займала єзуїтика у бібліотеках інших чернечих орденів на прикладі книгозбірні тринітаріїв у Станіславові.

Серед книг бібліотеки тринітаріїв вагоме місце посідала література, що вийшла з середовища Товариства Ісуса – 96 видань, що становить 15,6% від загальної кількості книг у книгозбірні. Повний список єзуїтики у книгозбірні монастиря тринітаріїв у Станіславові подано у Додатку.

Монастир тринітаріїв у Станіславові (тепер м. Івано-Франківськ) постав з фундації краківського каштеляна та польного і коронного гетьмана Анджея Потоцького у 1690 р. З 1693 р. при монастирі діяв новіціат¹. З 1718 р. при монастирі діяло шкаплерне братство Св. Трійці, а з 1738 р. – братство Серця Ісусового². У 1758 р. монастир було пошкоджено під час пожежі, ймовірно, що постраждала і бібліотека монастиря. Австрійська влада закрила монастир відповідно до декрету від 17 березня 1783 р. про ліквідацію ордену тринітаріїв. Станом на 1779 р. у монастирі перебувало 16 ченців-тринітаріїв³.

У монастирях тринітаріїв, або, відповідно до орденського статуту – колегіях, відбувалось навчання орденської молоді та підготовка до основного виду діяльності – викупу християнських бранців з мусульманського полону.

Каталог бібліотеки монастиря тринітаріїв у Станіславові ймовірно укладений у 1774 р., про що свідчить запис олівцем на титульному аркуші. Укладено каталог на 17 аркушах. Форма опису книг: порядковий номер книги, назва тематичної категорії (назва книги), кількість томів. Формат книги вказувався біля назви. Найвні позначки, що вказують на “полоніку” (ймовірно проставлені у 1930-х рр. працівниками бібліотеки Львівського університету).

Після запису книг відповідно до категорій укладач інвентаря залишав вільними ще декілька аркушів – ймовірно для того, щоб записувати нові книги, які потраплять до монастирської книгозбірні. Наприклад, у розділі з проповідницькою літературою частина книг (8 позицій) записані іншим почерком, ніж решта. Такі ж записи стосуються духовних книг (2 по-

зиції) та книг різними мовами (6). Також на одній з пустих сторінок здійснено запис “*Vitae Sanctorum*” тим ж почерком, що й згадані вище записи. Однак до цієї категорії не внесено жодної книги (агіографічна література внесена до духовних книг). Тим же почерком здійснені додаткові записи у інвентарі, які його уточнюють. Наприклад, серед проповідницьких книг двічі записано збірку проповідей єзуїта Антонія Ширми (1660–1734 pp.) “*Kazania*”. Друга згадка про книгу закреслена, а поруч здійснено запис “*dwa razy napisany*”⁴.

Ймовірно, що інвентар уклав чернець Юзеф від Св. Сакраменту – на форзаці здійснено запис “*fr. Iosephus a SS. Sacramento Ordinis SSantissima Trinita*”⁵. Почерк цього запису відповідає почерку записів у інвентарі. Також на форзаці рукопису двічі написано прізвище Роговський (*Rogowski*)⁶ – ймовірно це та особа, що пізніше вносила нові книги до інвентаря та робила уточнюючі записи.

Декілька книг записані без назв (11 книг, напр.: *Theologia Moralis absque titulo, Annales Pol. sine titulo, Conciones Latina absque titulo*), або ж вказано, що у книзі відсутні початкові чи останні сторінки (6 книг, напр.: *Conciones Dom. Pol. absq. principio et fine, Dictionarium absque principio et fine, Liber Polonicus absq. principio et fine, Liber Hungaricy devotions absq. titt., Latinus Liber absque Principio*).

На основі інвентаря можемо встановити такі тематичні категорії книг та чисельність книг у бібліотеці:

Тематична категорія	Кількість назв	Кількість томів	Єзуїтика (кількість назв)
Спекулятивна теологія	14	21	4
Моральна теологія	38	57	5
Цивільне та канонічне право	12	15	-
Полемісти	15	19	5
Коментатори та товмачі	38	46	6
Аннали та історики	51	56	5
Проповідники	102	137	19
Філософи	39	61	5
Оратори і політики	39	46	8
Поети	27	30	5
Духовні книги	104	117	25
Набожні книги	17	20	-
Книги різними мовами	65	137	4
Манускрипти	42	42	-
Панегірики	13	18	5
Загалом	616	823	96

***

Серед книг зі спекулятивної теології представлені видання 4 єзуїтські видання XVI–XVIII ст. Це твори Альвара С’енфугос, Ієронімо Фйораванті (1554–1639 pp.), Яна Моравського (1633–1700 pp.) та Адріана Мясковського (1656–1737 pp.)

Моральна теологія у бібліотеці представлена 5 книгами членів Товариства Ісуса. Серед них варто виділити дві: у бібліотеці було два примірники “*Medulla Theologiae Moralis*” – найвідомішої книги німецького теолога, члена Товариства Ісуса Германа Бусенбаума (1600–1668 pp.). Підручник з моральної теології Бусенбаума був одним із найпопулярніших у Європі видань з цього предмету. Другою є книга французького єзуїта Клода Ля Круа (1652–1714 pp.) “*Theologia Moralis*”. Виклад моральної теології Ля Круа вважають одним із найбільших досягнень цієї галузі богослов’я у XVIII ст., а погляди автора викликали спротив у середовищі французьких янсеністів⁷.

Полемічна література у книгозбірні тринітаріїв представлена у трьох напрямках – з протестантами, православними та іудеями (5 книг авторства єзуїтів). Серед полемічних творів проти протестантів варто виділити книгу єзуїтського полеміста, ректора Львівської академії Єжи Генделя (1657–1727) “*Censura prophetiarum de romanis pontificibus*”, полемічні трактати

якого спрямовані проти атеїзму та протестантизму⁸. Також Генгель цікавився картезіанською філософією та писав про загрозу, яку вона становить для християнства⁹.

Полеміка з православними та твори на захист Берестейської унії представлена трактатом єзуїта Теофіла Рутки (1623–1700 рр.) “*Budynek Chrystusów*”, у якому наводив докази верховенства Папи Римського.

У категорії “коментаторів та тлумачів” Святого Письма записані 6 єзуїтських книг. Представлені у бібліотеці “*Polyanthea*” – збірники цитат та повчальних історій, зокрема “*Polyanthea Sacra*” єзуїта Андреаса Шпаннера (1639–1694 рр.). Питання екзегетики висвітлені у працях: “*Judith illustris: perpetuo commentario litterali et morali*” єзуїта Дієго де Целяда (1586–1661 рр.) та “*Commentariorum et disputationum in Genesim*” або ж “*Commentariorum in Daniele Prophetam*” єзуїта Бенедикта Перейри (1536–1610 рр.). Представлена й праця з апологетики відомого фламандського теолога, члена Товариства Ісуса Леонарда Лессія (1554–1632 рр.) “*Quae fides et religio sit capessenda consultatio*”.

До категорії історичних книг у бібліотеці тринітаріїв віднесено 5 книг єзуїтів. Перша – це латинський переклад книги Дуррі Ефенді, який здійснив польський єзуїт Тадеуш Крусінський (1675–1751 рр.) і видав під назвою “*Prodromus ad historiam revolutionis persicae*”. У книзі висвітлено перебіг посольства 1720 р. турецького султана до перського шаха. Переклад книги Дуррі Ефенді доповнений роботою самого Крусінського про дипломатичні стосунки Речі Посполитої та Персії¹⁰. Другою книгою був відомий гербівник “*Corona Polska*” єзуїта Каспара Несецького (1682–1744 рр.). Три інші – енциклопедичне видання “*Informacya matematyczna, rozumnie ciekawego polaka Swiat cały, niebo, y ziemię, y co ná nich iest, w trudnych kwestyach y praktyce, iemuż ulatwiająca*” єзуїта Войцеха Бистжоноського (+1669 р.) та книга “*Rękoprowadzenie do nawrocenia mahomedanow*”, яку написав генерал Товариства Ісуса Тірсо Гонзалез де Сантала (1624–1705 рр.), а польський переклад здійснив згадуваний Теофіл Рутка у 1694 р. (після Віденської битви 1683 р. Рутка розпочав активну діяльність у сфері навернення мусульман до християнства, для чого переклав згадану та інші книги¹¹). Книга єзуїта Валентія Керського (1707–1772 рр.) “*Honor Nayswiętszey Maryi*” присвячена богородичним чудам.

Проповідницька література найбагатше представлена у бібліотеці станіславівських тринітаріїв – загалом 102 книги, з них 19 – це книги авторства членів Товариства Ісуса. Варто звернути увагу на найважливіших авторів: Петра Скаргу, Александра Лоренцовича, Станіслава Беліцького та Томаша Перковича.

Найстарішою збіркою проповідей є класична книга Петра Скарги (1536–1612 рр.) “*Kazania na niedziele i święta całego roku*”. Ця збірка проповідей Скарги вийшла друком у 1595 р. у Кракові. Перша частина кожної проповіді мала догматичний та полемічний характер, друга – зазвичай моральний¹². Ця збірка проповідей була своєрідним каноном для подальшої польської гомілетики.

Ректор Ярославського та Львівського колегіумів Александра Лоренцовича (1609–1675 рр.) розпочав свою проповідницьку діяльність у рідному Львові у 1639 р. Львівський єзуїт видав дві збірки проповідей: “*Kazania pogrzebne miane w różnych żałobnych okazyach*” та “*Kazania na Niedziele całego roku*”. До першої увійшло 28 проповідей, виголошених на похоронах відомих людей, однак при виданні проповіді були відредаговані, автор вилучив з тексту назви місць, імена та життєписи осіб, через що вони дещо втратили історичну цінність; до другої збірки увійшли недільні промови Лоренцовича, сама ж збірка присвячена рідному місту автора¹³. Для проповідей Лоренцовича характерною є критика тогочасного суспільства, зокрема шляхти та міщанства.

Проповіді Станіслава Беліцького (+1718 р.) представлені збіркою “*Święta kaznodziejski*”. Для проповідей Беліцького характерним є повчання через образи, порівняння, приклади, автор рідко вживав теоретичний виклад християнського вчення у своїх проповідях. Проповідник добре орієнтувався в історії Речі Посполитої та у її сучасному стані, вплітаючи історичні відомості до своїх промов¹⁴.

Ще одним відомими польським проповідником того часу був Томаш Перкович (1652–1720 рр.). Перкович був перекладачем з французької мови, популяризував французьку літе-

ратуру у Речі Посполитій. Автор сприяв поширенню “французького методу” в польській гомілетичі, для чого уклав збірку проповідей “*Kazania przebrane z Kaznodzieiow francuzkich*”¹⁵.

До категорії “філософів” (5 книг єзуїтів) входять власне філософські книги, а також видання з логіки й математики. Філософія представлена творами “*Promptuarium Philosophicum*” єзуїта Йогана Баптиста Гофера (1677–1760 pp.) та “*Singulares universae rationalis scientiae controversiae*” польського філософа, члена Товариства Ісуса Казимира Островського (1669–1732 pp.).

Логіці присвячене видання “*Compendiaria logica metaphysica et physica*” угорського математика Павла Мако де Керк-Геде (1723–1793 pp.), а математиці “*Cursus mathematicus*” німецького єзуїта Гаспара Шотта (1608–1666 pp.).

Також одна книга з бібліотеки тринітаріїв присвячена фізіогноміці – йдеться про роботу “*Physiognomia humana*” французького дослідника, члена ордену єзуїтів Гонората Ніке (1585–1667 pp.).

Серед збірки ораторів (8 книг єзуїтів) особливе місце займає Кипріян Соарез (1524–1593 pp.). На жаль, в інвентарі не вказано яка саме книга була у книгозбірні тринітаріїв. Можна припустити, що йдеться про книгу “*De arte rhetorica*” присвячених мистецтву риторики. Праця Соареза була першим підручним з риторики для єзуїтів. Цей твір став головним для навчання риторики у колегіях Товариства Ісуса на два століття¹⁶.

Принагідно серед “ораторів” можна згадати книгу “*Euphormionis Lusini Satyricon*” шотландського поета Джона Барклі (1582–1621 pp.), яка по суті є сатиричним твором, що спрямований проти єзуїтів. Варто зазначити, що хоч ця книга була внесена до Індексу заборонених книг¹⁷, проте в інвентарі вона не була позначена як заборонена.

Також до бібліотечного інвентаря внесена книга “*Wiara chrześcijańska przeciwko Alkora-nowi*” Михаїла Нау, переклад якої з латини на польську здійснив згадуваний Теофіл Рутка після Віденської битви 1683 р.

Окрім згаданих вище книг, до категорії “ораторів та політиків” внесено граматики та словники. З граматичних творів записаний посібник з латинської фразеології професора Ф. Вагнера “*Supellex Latinitatis ex Phraseologia*” у доповненій редакції польського єзуїта Францішека Богомольця (1720–1784 pp.), та словник Кнапіуса “*Thesaurus polono-latino-graecus*” – найпопулярніший словник у Речі Посполитій до кінця XVIII ст. Словник Кнапіуса скаладеться з трьох частин: польсько-латинського словника, латинсько-польського, та збірки польських прислів’їв з відповідниками латинською та грецькою мовами¹⁸. Ця праця польського єзуїта спричинила значний вплив на розвиток польської мови у ранньомодерну добу. До інвентаря бібліотеки внесена книга “*Idiotismi Polonici seu Voces Polonicae quae latine*” яку приписують Кнапіусу, хоча насправді це є шкільний підручник, створений на основі його словника.

Була в бібліотеці ченців-тринітаріїв й невеличка поетична збірка, до якої потрапили 5 книг авторства єзуїтів: збірка емблематичної поезії Германа Гуго (1588–1629 pp.) “*Pia desideria*” (одна з найпопулярніших емблематичних книг XVII–XVIII ст. – отримала 42 латинські перевидання), книга Йоганна Баптиста з Модени (1606–1682 pp.) в польському перекладі “*Czworo zdania Filozofii Chrześcijańskich ze czterech Wieczności Uwag*”, трагедія “*Sedecias*” єзуїта Карла Малаперта (1581–1630 pp.), що присвячена короля Владиславу IV. Також до інвентаря внесений словник синонімів, епітетів та фраз з античної поезії “*Gradus et Parnasum*”, укладений єзуїтом Паулем Алером (1656–1727 pp.) та збірка геральдичної поезії “*Gemmae antiquiorum*” єзуїта Габрієля Жончинського (1664–1737 pp.).

Найбільшою у тринітарській бібліотеці була збірка “духовних книг”. До її складу входило 104 книги, з яких 25 – єзуїтські. У цій категорії видання можна умовно розділити на дві групи: агіографічна та аскетична й медитаційна література.

Агіографічна література представлена в основному житіями святих XII–XVIII ст. Лише одна книга охоплює опис життя різноманітних святих – це відома збірка “*Acta Sanctorum*” єзуїта Жана Боланда (1596–1665 pp.). Друга єзуїтська книга – це життя французького святого Жана-Франсуа Режі (1597–1640 pp.), укладене Клодом де Ля Бру (1612–1651 pp.).

Значно більше єзуїтики було серед аскетичної літератури. Варто виділити декілька найважливіших авторів, зокрема аскетичні твори Св. Роберто Беларміно (1542–1621 pp.) “*De*

Aeterna felicitate sanctorum” та “*De Ascensione mentis in Deum*”, а також твір Максиміліана Дюфрене (1678–1765 pp.) “*Exercitia spiritualia*”, що написаний спеціально для священників, яким Дюфрене провадив реколекції¹⁹. З польських авторів варто згадати один із найпопулярніших аскетичних творів епохи бароко у Польщі “*Rozmyślania albo lekcyja duchowna*” Томаша Млодзяновського²⁰ та книгу “*Bellator Christianus*” Матеуша Бембуса (1567–1645 pp.), в якій автор представив своє бачення ідеального християнського лицаря (книга Бембуса є своєрідним відлунням твору “*Żołnierskie Nabożeństwo*” Петра Скарги, під впливом якого Бембус перебував²¹).

Серед “книг різними мовами” важко виділити одну тему – тут зібрані Біблія та теологічні видання, риторика й історії чудотворних ікон, збірки поезії та книги з архітектури й права. Єзуїтика представлена 4 творами. Це “*Bibliotheca rhetorum praecepta*” Габріеля Франсуа Ле Же (1657–1734 pp.) та “*Gymnasium Patientae*” ритора Єремїї Дрекслера (1581–1638 pp.) Польська література представлена книгою “*Atrium sapientiae*” Антонія Свєрчинського. Ще одна книга в польському перекладі – це книга єзуїта М. Буто (1607–1688 pp.), яку переклала Теофіла з Мошинських Потоцька під назвою “*Rady mądrości albo zbiór maxym Salomonowych*”.

Останньою категорією в інвентарі бібліотеки тринітаріїв записана панегірична література. З нагоди весіль записані панегірики: “*Aetas aurea Regno Poloniarum in Hymenaeo*” (у 1744 р. на честь Станіслава Косаковського та Катерини Потоцької), виданий станіславівським єзуїтським колегіумом, та “*Fontes purpurei inter auspiciatissima Hymenei solemnia*” виданий луцьким єзуїтським колегіумом з нагоди шлюбу Станіслава Любомирського та Людвіки Гонорати Потіївни у 1740 р. Панегірик “*Zaloszna strata... Stanisława na Złotym Potoku Potockiego*” виданий на смерть Станіслава Потоцького станіславівськими єзуїтами.

Деякі твори присвячені з нагоди вступу на певну посаду: “*Decus area*” – панегірик від імені Луцького, Острозького, Берестейського і Кам’янецького колегіумів на честь Кобельського Франциска-Антонія, що призначений у 1739 р. Луцьким єпископом. “*Patriae fulcrum dignitatum apex, religionis decus Pilava*” – панегірик новому галицькому старості Ігнатію Потоцькому від Станіславського колегіуму єзуїтів.

***

Єзуїтика у бібліотеці монастиря тринітаріїв у Станіславі представлена майже в усіх тематичних категоріях книг. Найбільше книг авторів-єзуїтів було серед проповідницької та аскетичної літератури, що можна пов’язати з поширенням єзуїтської проповіді як своєрідного канону для польської гомілетики (в першу чергу йдеться про гомілетичну спадщину Петра Скарги), а також з популярністю духовних та медитаційних практик членів Товариства Ісуса, основу яких заклав засновник ордену Св. Ігнацій Лойола своїми “*Духовними вправами*”.

Загалом таку значну кількість єзуїтики у бібліотеці іншого чернечого ордену можна пояснити тим становищем, яке займали єзуїти у структурі католицької церкви, а їхня наукова думка в тогочасній теології та інших науках. Також, у даному випадку, не останню роль могла зіграти діяльність у Станіславі єзуїтської колегії.

ДОДАТОК № 1

Єзуїтика в бібліотеці монастиря тринітаріїв у Станіславі

№	Назва	Автор	Тематична категорія
1.	Enigma theologicum	Albari Cienfuegos SJ	Спекулятивна теологія
2.	Tractatus theologicus	Adrian Miaskowski SJ	Спекулятивна теологія
3.	De Beatissima Trinitate Libri Tres Primvs Est Contra Haereticos, Secvndvs Inter Scholasticos, Tertivs Contra Gentiles	Hieronymo Fioravanti SJ	Спекулятивна теологія
4.	Quaestiones Theologicae	Jan Morawski SJ	Спекулятивна теологія
5.	Tres centuriae selectorum casuum conscientiae	Adam Burghaber z Valden SJ	Моральна теологія

6.	Theologia Moralis	Claude La Croix SJ	Моральна теологія
7.	Flores summarum, siue Alphabetum morale	Juan de Alloza y Menacho SJ	Моральна теологія
8.	Medulla Theologiae Moralis	Hermann Busenbaum SJ	Моральна теологія
9.	Medulla Theologiae Moralis	Hermann Busenbaum SJ	Моральна теологія
10.	De Ecclesia Christi	Martinus Becanus SJ	Полемісти
11.	Compendium manualis controversiarum	Martinus Becanus SJ	Полемісти
12.	Censura prophetiarum de romanis pontificibus	Jerzy Gengel SJ	Полемісти
13.	Budynek Chrystusow to jest Kościół S. z wielkiego wizerunku na maluchny konterfekt przeniesiony	Teofil Rutka SJ	Полемісти
14.	Szczera prawda przeciw obłudnemu fałszowi. To iest: Prosta z Pisma Świętego, odpowiedz katolicka; na wykrętne, osobliwie Karola Drelinkurta, z tegoż Pisma zarzuty dyssydentskie	Stefan Szczaniecki SJ	Полемісти
15.	Commentariorum et disputationum in Genesim tomi quattuor abo Commentariorum in Daniele Prophetam,	Benedict Pereira SJ	Коментатори
16.	Szczera prawda przeciw obłudnemu fałszowi.	Stefan Szczaniecki SJ	Коментатори
17.	Quae fides et religio sit capessenda consultatio	Leonard Lessius SJ	Коментатори
18.	Polyanthea Sacra	Andreas Spanner SJ	Коментатори
19.	Judith illustris: perpetuo commentario litterali et morali	Didaci de Celada SJ	Коментатори
20.	Atrium sapientiae apertum	Antoni Swierczyński SJ	Коментатори
21.	Informacya matematyczna, rozumnie ciekawego polaka Swiat cały, niebo, y ziemię, y co ná nich iest, w trudnych kwestyach y praktyce, iemuż ułatwiająca.	Wojciech Bystrzonowski SJ	Аннали та історики
22.	Corona Polska	Kasper Niesiecki SJ	Аннали та історики
23.	Prodromus ad historiam revolutionis persicae	Tadeusz Krusiński SJ	Аннали та історики
24.	Rękoprowadzenie do nawrocenia mahomedanow	Gonzalez de Santalla Thyrs (Tirso) S. J	Аннали та історики
25.	Honor Nayswiętszey Maryi	Walenty Kierski SJ	Аннали та історики
26.	Commentaria in concordiam et historiam evangelicam	Sebastiao Barradas SJ	Проповідники
27.		Francisco García SJ	Проповідники
28.	Kazania na niedziele i święta całego roku	Piotr Skarga SJ	Проповідники
29.	Kazania	Antoni Szyrma SJ	Проповідники
30.	Currus quadrijugus gloriae Sanctorum, sive, Sermones panegyrici breves de Sanctis, quos ritu solenni sancta colit Ecclesia documentis fidei et morum illustrati ...	Udalrich Dirrhaimer SJ	Проповідники
31.	Kaznodzieia odświętny abo kazania doroczne na dni Świętych Bożych uroczyste, Królowy Wszystkich Świętych poświęcone	Franciszek Kowalicki SJ	Проповідники
32.	Kazania na niektóre Święta y Niedziele z dorocznych	Szymon Karpiński SJ	Проповідники
33.	Concionum in Quadragesimam	Louis Bourdaloue SJ	Проповідники
34.	Bibliotheca concionatoria	Vincent Houdry SJ	Проповідники

35.	Kazania pogrzebne miane w różnych żałobnych okazyach або Kazania na Niedziele całego roku	Aleksander Lorencowicz SJ	Проповідники
36.	Kazania na Święta całego roku	Kasper Balsam SJ	Проповідники
37.	Kazanie świątalne	Jan Krosnowski SJ	Проповідники
38.	Święta kaznodziejski	Stanisław Bielicki SJ	Проповідники
39.		Jan Kowalski SJ	Проповідники
40.	Kazania przygodne або Kazania na niedziele całego roku	Kasper Balsam SJ	Проповідники
41.		Franciszek Borowski SJ	Проповідники
42.	Rozmyślenia albo lekcyja duchowna miasto kazania na święta uroczyste	Tomasz Młodzianowski SJ	Проповідники
43.	Kazabia przebrane z Kaznodzieiow francuzkich	Tomasz Perkowicz SJ	Проповідники
44.	Kazania na niedziele i święta	Lachowski Sebastyan SJ	Проповідники
45.	Promptuarium Philosophicum	Johann Baptist Hofer SJ	Філософи
46.	Singulares universae rationalis scientiae controversiae. Perproposita in tractatibus philosophicis	Kazimierz Ostrowski SJ	Філософи
47.	Cursus mathematicus	Gaspar Schott SJ	Філософи
48.	Physiognomia humana	Honorat Nicquet Sj	Філософи
49.	Compendiaria logica metaphysica et physica	Paul Mako de Kerck-Gede SJ	Філософи
50.	Orationes	Nicola Avancini SJ	Оратори і політики
51.	Supellex Latinitatis ex Phraseologia P. Francisci... Wagner Ad Usum Scholarum... collecta	Franciszek Bohomolec SJ	Оратори і політики
52.	De arte rhetorica	Cipriano Suárez SJ	Оратори і політики
53.	Wiara chrześcijańska przeciwko Alkoranowi przez Alkoran spokojnie obrobiona i utwierdzona	M. Nau SJ	Оратори і політики
54.	Thesaurus polono-latino-graecus	Gregorius Cnapius SJ	Оратори і політики
55.	Theatrum Politicum	Franz Neumayr SJ	Оратори і політики
56.	Idiotismi Polonici seu Voces Polonicae quae latinè	Gregorius Cnapius SJ	Оратори і політики
57.	Joseph Aegypti Prorex	Jeremias Drexel SJ	Оратори і політики
58.	Gemmae antiquiorum	Gabriel Rzączyński SJ	Поети
59.	Pia desideria	Herman Hugo SJ	Поети
60.	Czworo zdania Filozofii Chrześcijańskich ze czterech Wieczności Uwag	Manni (Mannius) Joh. Baptista z Modeny S. J	Поєкти
61.	Gradus et Parnasum	Paul Aler SJ	Поети
62.	Sedecias, tragoedia aliaque poemata	Karol Malapert SJ	Поети
63.	Uwagi chrześcijańskie albo rozmyślenia krótkie	Jean Crasset SJ	Духовні книги
64.	Prawdy wieczne wyrażone w naukach potrzebnych... zebrane od K. Grz. Rosignoli...	Carlo Gregorio Rosignoli SJ	Духовні книги
65.	Summa casuum sive instructio sacerdotum	Francisco de Toledo SJ	Духовні книги
66.	Monita spiritualia selecta	Luis de la Puente SJ	Духовні книги
67.	Nauki y zabawki swiętobliwe dla wszystkich w	Tylkowski, Wojciech SJ	Духовні книги

	prostoćie serca Boga szukających		
68.	Veridicus Christianus	Jan David SJ	Духовні книги
69.	Exercitia spiritualia sacerdotum triduana et octiduana	Maximilian Dufrène SJ	Духовні книги
70.	Infernus Apertus Hominibus Christianis ut in illum non descendant. Sive Considerationes de Poenis Infernalibus	Maximilian Rassler SJ та Paolo Segneri SJ	Духовні книги
71.	Discursus ascetici de regia via S. Ignatii	Mathias Milunski SJ	Духовні книги
72.	Rozmyślenia albo lekcyя duchowna	Tomasz Młodzianowski SJ	Духовні книги
73.	Dziennik świętych albo rozmyślenia na kazdy dzień roku	Jean-Étienne Grosse SJ	Духовні книги
74.	Bellator Christianus	Bembus Matheus SJ	Духовні книги
75.	Via ad salutem aeternam solidis vitae Christianae	Martin Lugowski SJ	Духовні книги
76.	Vita R.P. Joannis Francisci Regis S.J.	Claude de La Broue SJ	Духовні книги
77.	Amicus Fidelis Usqve Ad Mortem	Philippe Servius SJ	Духовні книги
78.	Linda Mariana, sive de b. virgine Lindensi	Thomas Clagius SJ	Духовні книги
79.	Magnes amoris	Étienne Binet SJ	Духовні книги
80.	De Ascensione mentis in Deum	Roberto Bellarmino SJ	Духовні книги
81.	Joseph Aegypti Prorex	Jeremias Drexel SJ	Духовні книги
82.	Meditationes de vita et passione D. N. Jesu-Christi.	Vincenzo Bruno SJ	Духовні книги
83.	De Aeterna felicitate sanctorum	Roberto Bellarmino SJ	Духовні книги
84.	De Vita religiose	Diego Álvarez de Paz SJ	Духовні книги
85.	Vita et doctrina Jesu Christi Ex Quatuor Evanvelistis Collecta	Nicola Avancini SJ	Духовні книги
86.	можливо Bibliotheca concionatoria Complectens panegyricas orationes sanctorum.	Vincent Houdry SJ	Духовні книги
87.	Pia desideria	Herman Hugo SJ	Духовні книги
88.	Rady mądrości, Albo Zbior Maxym Salomonowych	M. Boutauld SJ	Книги різними мовами
89.	Bibliotheca rhetorum praecepta	Gabriel François Le Jay SJ	Книги різними мовами
90.	Gymnasium Patientae	Jeremias Drexel SJ	Книги різними мовами
91.	Atrium sapientiae apertum	Antoni Swierczyński SJ	Книги різними мовами
92.	Załosna strata... Stanisława na Złotym Potoku Potockiego		Панегірики
93.	Decus arae		Панегірики
94.	Aetas aurea Regno Poloniarum in Hymenaeo		Панегірики
95.	Patriae fulcrum dignitatum apex, religionis decus Pilava		Панегірики
96.	Fontes purpurei inter auspicatissima Hymenei solemnna		Панегірики

1. Wołyniak (Giżycki J. M.) Wspomnienie o trynitarzach na Wołyniu, Podolu i Ukrainie / Wołyniak (Jan Marek Giżycki). – Kraków, 1909. – S. 5.
2. Площанський В. Галицько-Руське місто Станиславів з достовірних джерел / Венедикт Площанський. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2009. – С. 23–24.
3. Krętosz J. Archidiecezja lwowska obrządku łacińskiego w okresie józefinizmu: 1772–1815 / Józef Krętosz. – Katowice, 1996. – S. 273.

4. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка, Відділ рукописних, стародруківаних та рідкісних книг ім. Ф. П. Максименка. – Ркс. 294 III Katalog biblioteki oo. Trynitarzy w Stanislawowie [1774]. – APK. 7 зв.
5. Там само. – APK. 20 (непагінований).
6. Там само. – APK 20 (непагінований).
7. Dziura R. Lacroix Claude SJ / Ryszard Dziura // Encyklopedia katolicka. – Lublin, 2004. – Tom 10. – S. 355–356.
8. Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995 / [oprac. Ludwik Grzebień]. – Kraków : Wydawnictwo WAM, 1996. – S. 178.
9. Polatek J. Gengell Jerzy / Jan Polatek // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków, 1948–1958. – Tom VII. – S. 385.
10. Козицький А. Львівські сходознавці першої третини ХХ ст. / Андрій Козицький // Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. – Вип. 45. – С. 390.
11. Grzebień L. Rutka Teofil / Ludwik Grzebień // Polski Słownik Biograficzny. – Wrocław, Warszawa, Kraków, 1991. – Tom XXXIII/2. – S. 204.
12. Pelczar J. ks. Zarys dziejów kaznodziejstwa w kościele katolickim. Część II / ks. Józef Pelczar. – Kraków, 1896. – S. 139.
13. ks. Załęski S. T. J. Jezuici w Polsce. Tom III. Część II / ks. Stanisław Załęski T. J. – Lwów, 1902. – S. 1085.
14. Bednarski S. Bielicki Stanisław / Stanisław Bednarski // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków, 1936. – Tom II. – S. 43.
15. Natoński B. Perkowicz Tomasz / Bronisław Natoński // Polski Słownik Biograficzny. – 1980. – Tom XXV/3. – S. 618–619.
16. Panuś K. ks. Historia kaznodziejstwa / ks. Kazimierz Panuś. – Kraków: Salwator, 2007. – S. 218.
17. Index Librorum Prohibitorum. – Romae, 1758. – P. 21.
18. Opióła F. ks. Grzegorz Cnapius TJ / ks. F. Opióła // Filomata. – Lwów, 1938. – L. 105. – S. 158.
19. Grzebień L. Dufrene Maximilian SJ / Ludwik Grzebień // Encyklopedia katolicka. – Lublin 1983. – Tom 4. – S. 341.
20. Greniuk F. Tomasz Młodzianowski / Franciszek Greniuk // Polski Słownik Biograficzny. – 1976. – Tom XXI/3. – S. 426.
21. Bednarski S. Bembus Mateusz / Stanisław Bednarski // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków, 1935. – Tom I. – S. 420.

Монахи ордена тринитариев в Станиславе за свою столетнюю историю собрали большую библиотеку. У фондах Научной библиотеки Львовского национального университета им. И. Франко сохранился рукописный инвентарь монастырской библиотеки с конца XVIII в. В статье, на основе инвентаря, проанализированы численное и тематическое наполнение монастырской библиотеки. Особое внимание акцентировано на книгах, вышедших из среды Общества Иисуса (езуитика). Дана характеристика важнейших иезуитских изданий.

Ключевые слова: библиотека, тринитарии, езуитика, Станиславов.

The monks of the Order of Trinitarians in Stanislav has collected significant library throughout their history. In the funds of Scientific Library of Lviv Ivan Franko Natinal University, handwritten inventory of the monastic library of the XVIII century is preserved. As based on the inventory, this article deals with quantitative and thematic content of the monastic library. the author pays particular attention to books written by the monks of the Order of Jesuits(jesuitica). The characteristics of the most important Jesuit publications is provided.

Keywords: library, Trinitarian order, jesuitica, Stanislaviv.